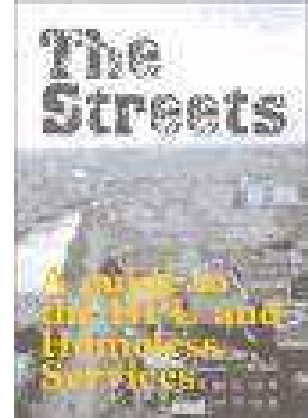

Dublin – a HPU
(Homeless People's Unit – a Hajléktalan Emberek Hivatala)
(Fehér Boróka)

Miért érdemes egy hajléktalan embernek regisztráltatni magát a HPU-nál?

- Bizonyos hajléktalan szállókra (akár még az éjjeli menedékhelyre is!) csak regisztráltként lehet bekerülni
- Itt lehet segélyhez jutni (már ha egyáltalán jár az illetőnek)
- Beutalót lehet kapni különböző speciális egészségügyi és szociális ellátásokhoz
- A HPU-n keresztül lehet felkerülni az önkormányzatok szociális bérlakás-listájára, el lehet jutni rehabilitációs intézménybe, illetve tájékozódni lehet a különböző szolgáltatásokkal kapcsolatban (kezükben a diszpécser füzet)

A HPU az Egészségügyi Végrehajtó Szerv (HSE – Health Service Executive) alá tartozó egység, feladata a Dublin és környékén élő hajléktalan embereknek nyújtott szolgáltatások biztosítása. Munkatársai köztisztviselők, közösségi jóléti hivatalnokok (CWO – Community Welfare Officer).

Feladatai különösen a következők:

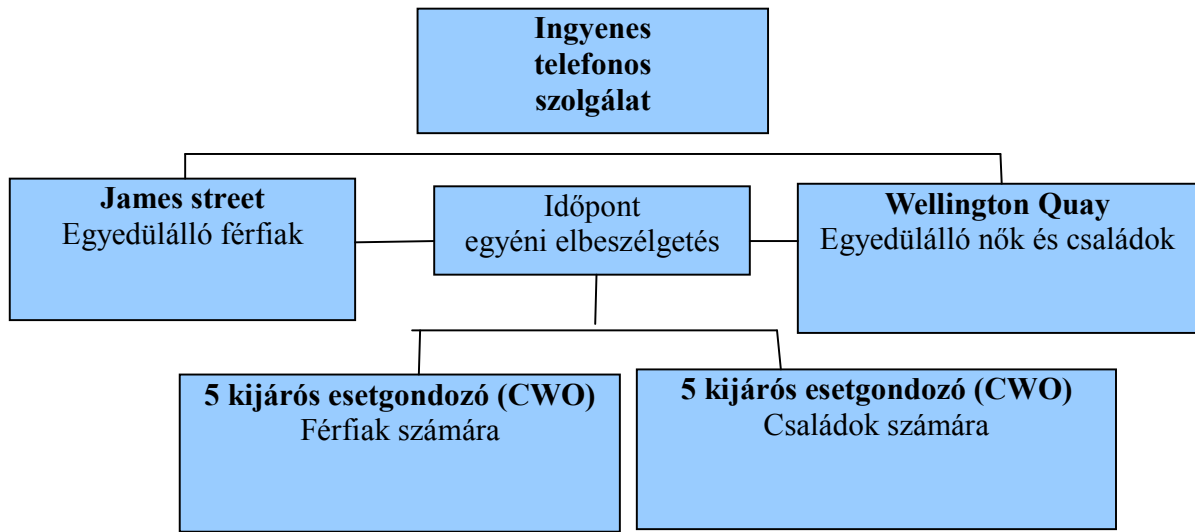
- a hajléktalanság tényállásának megállapítása¹, és a megfelelő krízisszállásra irányítás (a helyi önkormányzatokkal együttműködve)
- együttműködik a Hajléktalan Szervezettel (Homeless Agency) – ez utóbbi feladata a dublini hajléktalanok számának csökkentése érdekében a megfelelő intézményi hálózat megtervezése, kialakítása, és a munka koordinálása (a civil és állami szektor közötti nagyobb fokú együttműködésen át).
- a továbblépés irányainak felkutatása és támogatása
- az állami támogatások biztosítása, egészségügyi ellátásokhoz irányítás

A HPU felel az ír hajléktalan felnőttek és családok elhelyezéséért. Bár számos 18 év alatti fiatalot kiszolgáló hajléktalan ellátó intézmény is működik a városban, a kiskorúak, a bevándorlók és menekültek, illetve menedék-kérők, valamint az „utazók”² más irodákhoz fordulhatnak segítségért.

1 A hajléktalanság jogi definíciója szerint (1988 lakhatási törvény) hajléktalan az, aki saját és családja megfelelő lakhatásáról önerőből nem tud gondoskodni, **a hivatal szerint**.

2 Travellers – az írek romái, állandó lakóhellyel nem rendelkező, leginkább lakókocsival utazó közösség.

A HPU egységei:

Ingyenes telefonos szolgálat:

Az év minden napján várják a hívásokat. Napközben (10:00-17:00) tanácsadást, információs nyújtanak és segítenek a krízisszállásra való bejutásban, este és éjjel (17:00-01:00) pedig részben folytatják a krízisszállásra történő beutalást, részben teajáratot és utcai munkát végeznek.

James Street (férfiak számára):

Egyedülálló férfiak szükségletfelmérő központja, ügyfélfogadás hétköznap 10:00-12:00 között.

Wellington Quay (nők és családok):

Családok és egyedülálló nők szükségletfelmérő központja, ügyfélfogadás hétköznap 10:00-12:00 között.

A két szükségletfelmérő központ munkatársai az alábbiak szerint járnak el:

- Megállapítják az igénylő személyazonosságát (születési anyakönyvi kivonat, útlevél, stb. alapján)
- Megvizsgálják az igénylő lakástörténetét – mikor hol lakott az igénylő, különös tekintettel az utolsó állandó bejelentett lakcímére
- Megbizonyosodik arról, hogy az igénylő a helyileg illetékes önkormányzatnál is jelezte, hogy hajléktalan (csak így biztosítható a hosszú-távú lakhatása) – ha nem, akkor ebben közreműködik
- Jövedelemvizsgálat – munkatörténet, jelenlegi jövedelem és vagyoni helyzet felmérése
- Szociális transzferigény benyújtása (pl. munkanélküli segély vagy támogatás, rokkantsági támogatás, családi pótlék, egyedülálló szülő támogatása, stb.)
- TAJ-kártya igénylés (amellyel már el tud menni háziorvoshoz, fogászatra és kórházi kezelést is igénybe tud venni)
- a megfelelő civil és állami segítő szervezetekhez történő beutalás

Állandó lakhatási kritérium

A jövedelem és vagyoni vizsgálaton alapuló szociális támogatásokra csak az jogosult, aki az elmúlt két évben Írország és az Egyesült Királyság területén lakott. Ezt a tényt a kérelmezőnek kell tudnia bizonyítani. Bizonyítéknak számít a születési anyakönyvi kivonat, a munkaszerződések, az előző bejelentett lakcímek és a tanúk állítása. Ha valaki ez alatt az idő alatt külföldön is élt, meg kell győznie a hatóságot arról, hogy Írország volt a fő tartózkodási helye (pl. itt élt a családja, tagja volt helyi szervezeteknek, stb.) - a tények a legfontosabbak. Éppen emiatt a jogszabály miatt nem vehetnek igénybe bizonyos támogatásokat bevándorlók illetve migránsok (köztük a kelet-európai vendégmunkások) illetve azok az írek sem, akik több, mint kétévi külföldi tartózkodás után térnek haza.

Miután valaki a fenti két irodában bejelentkezett, krízisszállóra kerülhet. További segítséget kaphat a „kijárási esetgondozóktól” (amennyiben olyan krízisszállóra került, amelyikbe kijár egy ilyen segítő). Ha nem, akkor az ingyenes telefonos szolgálattól kérhet (telefonos) segítséget napközben (elsősorban pénzügyi támogatásokkal és szállással kapcsolatban), illetve időpontot egyeztethet a nemének megfelelő tanácsadó irodához (ezt is a fenti telefonszámon). Az esti és éjszakai órákban kimondottan szállásügyben lehet a telefonszámot hívni, régi és új ügyfeleknek egyaránt. Ebben az időszakban tejárat és egy ún. Éjszakai Busz is járja a várost, melyet a telefonos szolgálat koordinál. Az éjszakai busz hasonló az itthoni krízisautóhoz, éjjel 10:00-02:00 között az utcán tartózkodó hajléktalan embereket látja el, takarót és hálózsákokot oszt, illetve szállításról is gondoskodik.

Lakhatási krízis megoldások

Egyedülállók számára elsősorban éjjeli menedékhelyeket³ működtetnek. Azok kerülhetnek a magánpiacon bérelt krízisférőhelyekre (Bed and Breakfast), akik számára az éjjeli menedékhely nem megfelelő megoldás, elsősorban a háztartás mérete (családok) vagy valamilyen egészségügyi vagy egyéb probléma miatt (pl. nincs több hely a női szállón).

A krízis lakhatási megoldások igénybevétele az alább feltételeken nyugszik:

- az igénylőt hajléktalannak nyilvánította a központi iroda
- a lakhatási megoldás rövid-távra szól, a jogosultságot folyamatosan felülvizsgálják
- az igénylő együttműködik a hajléktalan-ellátó szervezetekkel a különböző problémás területek megoldása érdekében
- közben az összes lehetséges továbblépési útvonalat felderítik
- az igénylő betartja a házirendet

A Dublinban működő éjjeli menedékhelyek egy részére csak a telefonos szolgálaton illetve a két speciális irodán keresztül lehet bekerülni, másokba a különböző civil szervezetek utcai szociális munkásai is utalhatnak, vagy akár a jelentkező maga is elindíthatja a jelentkezést. Az intézmények felnőtteket fogadnak, bizonyos intézmények 25 vagy 30 év felettieket. Vannak ún. wet hostelek is, ahol az alkoholfogyasztás megengedett. Az éjjeli menedékhelyeken nem feltétlenül dolgozik szociális segítő (ezért kell bizonyos esetekben a kijárási esetgondozóknak a szállókra járni illetve az ügyfeleknek időpontot egyeztetni és „bejáráni”).

³ Az írek az éjjeli menedékhelyre a *hostel* szót használják (ami más országokban az átmeneti szállót szokta jelölni). Az ír átmeneti szálló a *transitional*.

Átmeneti szállók

Az átmeneti szállók javarészt beutalási rendszerrel működnek (önkormányzat, éjjeli menedékhely, HPU), 9-24 hónapos lakhatási megoldást nyújtva. Vannak családos szállók, párokat fogadók, sőt, egy-kettőbe még a 18 év alatti felnőtteket is fogadják, vagy csak fiatalokat (17-20 év között pl.).

Hosszú-távú lakhatási program

Olyan hajléktalan emberek számára, aki támogatás nélkül nem tudnák önmagukat ellátni vagy a saját lakást fenntartani/megtartani.

Lakhatási megoldások – magánpiacon bérelt lakások

A kijárós esetgondozók a magánlakás piacon is segítenek lakást vagy házat bérelni, a következőképp:

- a család méretének megfelelő megfizethető és megfelelő minőségű bérlakás felkutatása
- lakhatási támogatás igénylése (segélyezettek számára)
- ha szükséges, kaució menedzselése

Lakhatási megoldások – hosszabb-távra

Az önkormányzati lakáslistán várakozók általában a helyi önkormányzat vagy lakástársaságok és szövetkezetek szociális bérlakásaiba szeretnének kerülni, de ez nem mindenki számára lehetséges. Az ilyen lakásokhoz való hozzájutás hosszadalmas és körülményes, a HPU ezért megpróbál egyéb alternatívákat is felkínálni.

Lakhatási támogató szolgálatok

A CWO-k segítenek a továbblépési lehetőségek felkutatásában, a legmegfelelőbb kiválasztásában és megszerzésében. Azok számára, akiknek a jövedelme nem éri el a szükséges összeget és a HPU regisztrációjába bekerültek, lakhatási támogatást ítélnek meg. Bizonyos szervezetek utógondozói segítséget ajánlanak fel az átmeneti lakhatásból kiköltözők számára, más szervezetek a nem saját szállón lakónak is nyújtanak lakhatási tanácsadást és segítséget.

Pénzügyi támogatások

Kiegészítő jóléti támogatások (Supplementary Welfare Allowance)

- **Alap** – heti megélhetési támogatás: ez általában csak átmeneti ideig nyújtott támogatás, amíg valami hosszú-távú segélyt nem sikerül intézni. De előfordul, hogy valakinek semmi más nem jár, akkor marad ez (ha jól emlékszem, az a heti 192 euro)
- **Kiegészítő** – az alap segély kiegészítésére: bizonyos rendszeresen felmerülő extra kiadásokra adható (pl. étkezéssel kapcsolatos, utazási költség, stb.)
- **Különleges Szükséglet Kifizetések:** előre nem látott, vagy nem rendszeresen felmerülő olyan költségek térítése, melyek az alap segélyből nem oldhatóak meg, pl. ruházkodás, utazási költség (pl. orvoshoz), kaució, stb.

A HPU segítséget nyújt (tovább)képzésen való részvételhez is (bár a főállású diákok és munkavállalók általában nem részesülhetnek a fenti segélyekből). Kivétel a Back to Work (Vissza a munkába) program, ahol a segélyeket fokozatosan vonják meg a munkahely megtartás ösztönzésképp (az első évben 75%, a második évben 50%, a harmadik évben 25%-nyi segélyre jogosult a kedvezményezett).

GYIK

?	Hajléktalan vagyok, miért nem hiszik ezt el?
V	A már korábban felvázolt eljárásrend pont ezt kívánja megállapítani, ehhez azonban szükség van a korábbi lakcímeire, és minden a lakhatásával kapcsolatos információra.
?	Miért nem kapok segélyt?
V	Ez is az elbírálás része. Ahogy a nevünk is mutatja, a hajléktalan emberek ellátásra jöttünk létre – azok számára tudunk pénzügyi támogatást nyújtani, akik krízisszállón élnek vagy valamilyen más hajléktalan ellátó intézmény szolgáltatásait veszik igénybe.
?	Csak krízisszállóra tudnak bejuttatni – miért?
V	Egyedülálló számára általában a krízisszálló az első lépés. Minden elhelyezésnél az egyéni szükségletekből indulunk ki.
?	Miért nem lakhatok együtt a párommal?
V	A krízisszállón általában csak azok a párok lakhatnak együtt, akik már régóta együtt vannak.
?	Miért nem kaptam ruházkodási támogatást? Tudom, hogy jár!
V	Különleges Szükségletek Támogatásra csak különleges szükség felmerülése esetén van lehetőség, az alap segély általában tartalmazza a ruházkodás költségeit is. Ugyanakkor tudjuk, hogy a hajléktalan embereknek, különösen a fedél nélkülieknek, gyakrabban van ruhára szüksége, de ritkán kap valaki egy évnél gyakrabban Különleges Támogatást.
?	Több segélyt kapnék, ha külföldi lennék?
V	A segélyek összegének megállapításakor a szükségletek és bevételek alapján dönt a hatóság. A menedékkérők heti 19.10 euronyi támogatást kapnak. Az új EU tagországokból érkezők általában semmilyen anyagi támogatásra nem jogosultak.
?	Miért olyan nehéz telefonon elérni Önöket?
V	Évi több mint 60 000 hívás érkezik be hozzánk, s bár munkatársaink mindent megtesznek a gördülékeny kiszolgálás érdekében, néha bizony várni kell. A hívásvárakoztatási szolgáltatás ugyanakkor garantálja, hogy a hívások a beérkezés sorrendjében kerülnek a rendszerbe, és mivel a hívás ingyenes, bármikor újratárcsázható.